

Protocol 6003

Milieukundige begeleiding van ingrepen in de waterbodem en waterbodemsaneringen

*Environmental supervision of 'interventions in
sediment and performance of sediment
remediations'*

Introduction in English (informative)

Purpose of the Protocol

The purpose of the Protocol 'Environmental supervision of interventions in sediment and performance of sediment remediations' is to describe the specific requirements to warrant the quality of environmental process management and environmental verification for interventions in sediment and performance of sediment remediations.

Content

This Protocol contains the technical requirements for environmental supervision of interventions in sediment and performance of sediment remediations. The following main tasks are distinguished:

- 1) environmental process management (remediations)
- 2) environmental verification (remediation and aftercare).

This Protocol describes the specific requirements to the companies and persons charged with performing these tasks, during the remediation (interim sampling) as well as to determine the final situation (final sampling and aftercare). Furthermore, requirements are set regarding the equipment for environmental supervision, the staff involved therewith and the manner of registration and reporting.

The requirements that apply to the process, the quality system and the certification are referred to in BRL SIKB 6000.

Colofon

Status

Dit Protocol (concept-versie 6.0) wordt op 28 maart 2019 ter vaststelling van het ontwerp en vrijgave voor de openbare reactieronde aangeboden aan het Centraal College van Deskundigen (CCvD) / Accreditatiecollege Bodembeheer, ondergebracht bij de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB) te Gouda. Dit Protocol treedt in werking op [datum nog niet bekend]. Versie 5.0 van dit Protocol wordt ingetrokken op [datum nog niet bekend]. Opgenomen beeldmateriaal is informatief en niet normatief.

Eigendomsrecht

Dit Protocol is opgesteld in opdracht van en uitgegeven door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB). Het CCvD / Accreditatiecollege Bodembeheer, ondergebracht bij SIKB, beheert dit Protocol inhoudelijk. De actuele versie van het Protocol staat op de website van SIKB (www.sikb.nl) en is op elektronische wijze tegen ongewenste aanpassingen beschermd. Het is niet toegestaan om wijzigingen aan te brengen in de originele en door het CCvD / Accreditatiecollege Bodembeheer goedgekeurde en vastgestelde teksten met het doel hieraan rechten te (kunnen) ontfemen.

Vrijwaring

SIKB is behoudens in geval van opzet of grove schuld niet aansprakelijk voor schade die bij de gebruiker of derden ontstaat door het toepassen van dit document.

© Copyright 2018 SIKB

Overname van tekstdelen en beeld is toegestaan met bronvermelding. Alle rechten berusten bij SIKB.

Bronnen beeldmateriaal

SIKB.

Bestelwijze

Dit document is in digitale vorm kosteloos te verkrijgen bij SIKB. Een ingebonden versie kunt u bestellen tegen kosten, op te vragen bij SIKB.

Updateservice

Door het CCvD / Accreditatiecollege Bodembeheer vastgestelde mutaties in dit document zijn te verkrijgen bij SIKB. Via www.sikb.nl kunt u zich aanmelden voor automatische toezending van mutaties. U kunt u via www.sikb.nl ook opgeven voor de gratis digitale nieuwsbrief.

Helpdesk/gebruiksaanwijzing

Voor vragen over inhoud en toepassing van dit document kunt u terecht bij uw certificatie-instelling of bij SIKB. Voor geschillen zie de klachten- en geschillenregeling via www.SIKB.nl.

Inhoud

1	Doel van het Protocol	4
2	Definities en principe.....	7
2.1	Principe.....	7
2.2	Werkingsgebied, kaders.....	8
2.3	Van toepassing zijnde (inter)nationale normen.....	9
3	Plaats van het Protocol in het kwaliteitssysteem.....	10
3.1	Verwijzing naar andere Protocollen.....	10
3.2	Plaats binnen het kwaliteitszorgsysteem.....	10
4	Verantwoordelijkheden en vakbekwaamheid	11
4.1	Verantwoordelijkheden certificaathouder	11
4.2	Vakbekwaamheid	11
5	MKB-plan	14
5.1	Proces	14
5.2	Type baggerwerk.....	14
5.3	Afweging risico's.....	15
5.4	Beschrijving takenpakket MKB.....	16
6	Taken certificaathouder.....	18
6.1	Risicogestuurde milieukundige begeleiding	18
6.2	Basistaken	19
6.2.1	Controle dossier – administratief (BT1)	19
6.2.2	Controle dossier – inhoudelijk (BT2).....	19
6.2.3	Opstellen MKB-plan (BT3)	20
6.2.4	Controle baggerketen (BT4)	20
6.2.5	Controle realisatie doelstelling baggerwerk (BT5)	21
6.2.6	Verslaglegging (BT6)	21
6.3	Situationele taken	22
6.3.1	Controle op scheiding en afvoer/verwerking materiaalstromen (ST1).....	22
6.3.2	Controle waterbodempkwaliteit bij separate ontgraving binnen ingreep (ST2)	22
6.3.3	Monitoring mors (ST3)	23
6.3.4	Monitoring vertroebeling (ST4)	23
6.3.5	Controle bij tijdelijke opslag in depot (ST5).....	24
6.3.6	Controle bij overslag, tijdelijke opslag (op water), overflow et cetera (ST6).....	25
6.3.7	Controle achterblijvende waterbodempkwaliteit (nieuwe waterbodemp) (ST7).....	26
6.3.8	Controle ontgraven profiel (ST8).....	26
6.3.9	Overige taken die nodig zijn voor een adequate certificaathouder (ST9).....	27
7	Omgaan met wijzigingen	28
8	Monsterneming, -behandeling en -identificatie	29
8.1	Monsterneming en conservering	29
8.2	Identificatie	29
8.3	Monsteropslag en –overdracht.....	30
9	Apparatuur en hulpmiddelen	31
10	Registratie en verslag.....	32
	Bijlage 1 Toelichting typering baggerwerk (informatief)	34
	Bijlage 2 Inhoud MKB-plan (informatief)	36
	Bijlage 3 Inhoud verslag (informatief)	37

1 Doel van het Protocol

Doel van het Protocol

Het doel van het Protocol 'Milieukundige begeleiding van ingrepen in de waterbodemsaneringen' is: *Het beschrijven van specifieke eisen waaraan de certificaathouders en de door hen ingezette personen moeten voldoen, voor het waarborgen van de kwaliteit van milieukundige begeleiding bij ingrepen in de waterbodemsaneringen.*

Het Protocol maakt onderdeel uit van de BRL SIKB 6000, 'Milieukundige begeleiding van (water)bodemsaneringen, ingrepen in de waterbodemsaneringen en nazorg'. In de beoordelingsrichtlijn staan de algemene eisen, waaraan certificaathouders en personen die onder het certificaat van BRL SIKB 6000 werken, moeten voldoen.

Juridisch kader

Het Protocol is van toepassing op milieukundige begeleiding bij:

- ingrepen in de waterbodemsaneringen op grond van de Waterwet (Wtw) in het kader van het waterbeheer dan wel de wijziging van een waterstaatswerk, waarbij de interventiewaarden worden overschreden en die worden uitgevoerd op basis van vastgestelde doelen en uitgangspunten;
- ingrepen in de waterbodemsaneringen op grond van de Wtw met het oog op de verbetering van de waterkwaliteit, waarbij de interventiewaarden of een door de initiatiefnemer gewenste referentiewaarde worden overschreden en die worden uitgevoerd op basis van een Plan (zie ook paragraaf 2.2);
- sanering van gevallen van ernstige verontreinigingen van de waterbodemsaneringen, die in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) worden uitgevoerd op basis van een door het bevoegd gezag Wbb goedgekeurd saneringsplan.

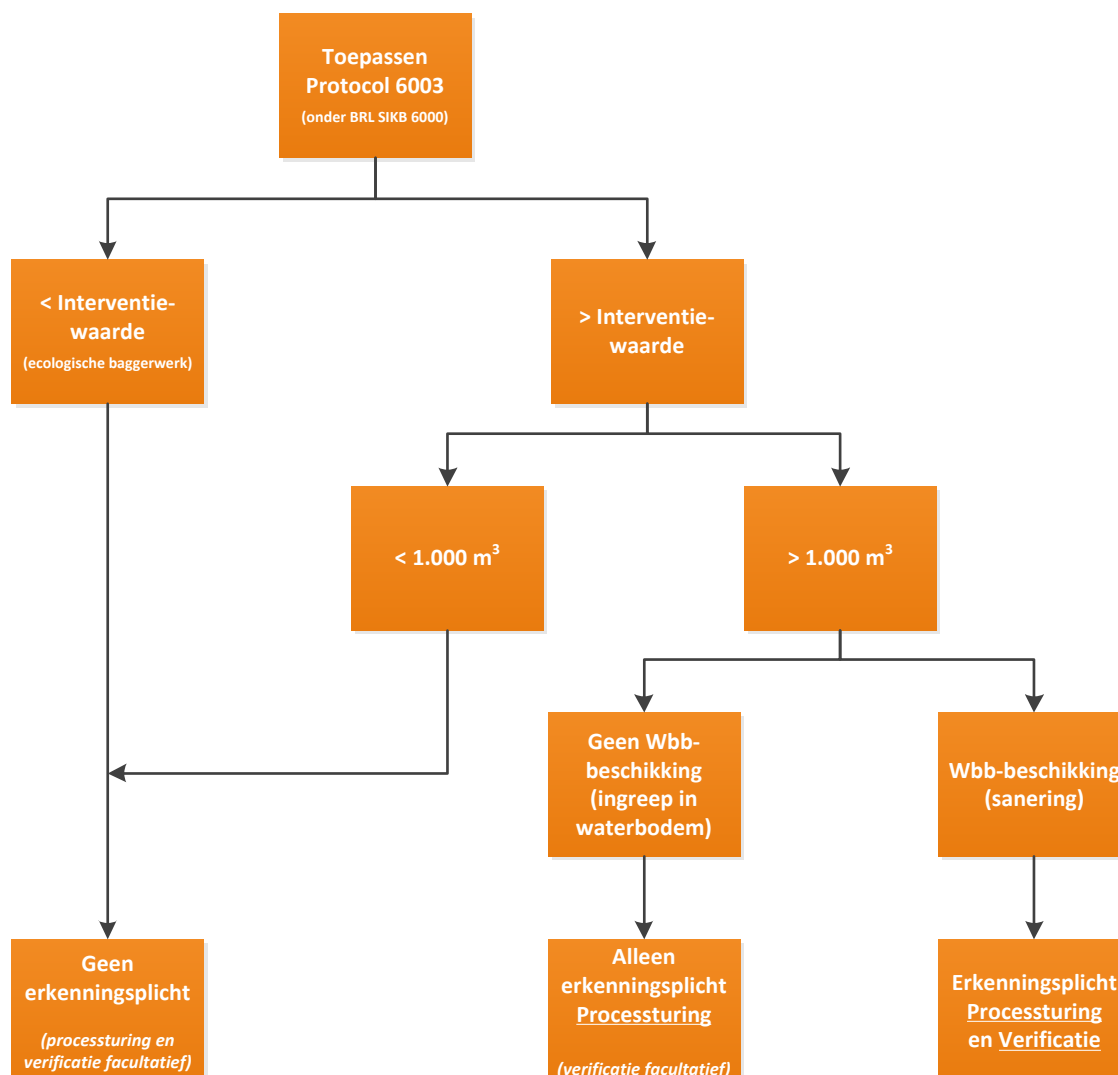
De milieukundige begeleiding als bedoeld in dit Protocol bestaat uit:

- Milieukundige processturing (sturing van het uitvoeringsproces) en
- Milieukundige verificatie (verificatie van het behalen van de milieukundige doelstelling).

In de Regeling bodemkwaliteit is aangegeven wanneer een erkenning verplicht is voor milieukundige begeleiding.

- Het uitvoeren van milieukundige processturing op grond van dit Protocol is erkenningsplichtig bij een ingreep in de waterbodemsaneringen op grond van de Wtw wanneer meer dan 1.000 m³ te ontgraven of verplaatsen baggerspecie de interventiewaarden voor waterbodemsaneringen als bedoeld in bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit overschrijdt.
- Het uitvoeren van milieukundige processturing en milieukundige verificatie is erkenningsplichtig in het kader van een waterbodemsanering in de zin van de Wbb, waarop een door het bevoegd gezag beschikt saneringsplan van toepassing is. Omdat waterbodemsaneringen sinds de inwerkingtreding van de Wtw niet meer onder de Wbb vallen worden waterbodemsaneringen niet meer beoordeeld op basis van ernst en de spoedeisendheid tot sanering. Daarmee zijn waterbodemsaneringen in de zin van de Wbb en op basis van een saneringsplan, in principe komen te vervallen.
- Op grond van de Invoeringswet Waterwet bestaan enkele mogelijkheden dat historische waterbodemsaneringen alsnog onder de Wbb vallen en op basis van een saneringsplan worden gebaggerd. Dit betreffen de zogeheten samenloopgevallen en overgangsrechtgevallen. Daarnaast kan in geval van een 'nieuwe waterbodemsanering' waarbij sprake is van samenloop met de landbodemsaneringen tussen de bevoegde gezagen Wtw en Wbb worden overeengekomen dat de sanering op grond van de Wbb wordt uitgevoerd. In deze (uitzonderings)situaties blijft de Wbb van toepassing en is zowel processturing als verificatie op grond van de Regeling bodemkwaliteit erkenningsplichtig.

In het onderstaande schema is weergegeven de erkenningsplicht uit de Regeling bodemkwaliteit kan worden gerelateerd aan processturing en/of verificatie binnen uit Protocol 6003.

Figuur 2.1 Erkenningsplicht processturing en verificatie

De certificatieregeling van milieukundige begeleiding conform BRL SIKB 6000 sluit aan op hetgeen vermeld staat in hoofdstuk 2 van het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit over de milieukundige begeleiding van ingrepen in de waterbodembodem.

Toepassing in andere situaties

Het staat een ieder vrij om het Protocol ook in andere situaties van toepassing te verklaren; bijvoorbeeld wanneer de totale hoeveelheid sterk verontreinigde baggerspecie minder dan 1.000 m³ bedraagt of de gehalten de interventiewaarden niet overschrijden.

In dat geval wordt de milieukundige begeleiding uitgevoerd onder certificaat, maar is deze niet erkenningsplichtig.

Het staat een ieder vrij gedeelten van de werkwijzen beschreven in dit Protocol te hanteren in andere dan de hier omschreven gevallen, onder de voorwaarde dat duidelijk wordt vermeld, dat het baggerwerk niet onder het certificaat behorende bij de BRL SIKB 6000 is uitgevoerd.

Nota bene

De eisen waaraan de certificaathouder moet voldoen, zijn herkenbaar en genummerd beschreven en weergegeven in een tekstkader. Alle teksten daarbuiten dienen te worden beschouwd als ondersteunend en vormen een toelichting op de eisen.

Onder certificaathouder wordt in dit document verstaan: de organisatie die voor de uitvoering van de milieukundige begeleiding gecertificeerd is.

2 Definities en principe

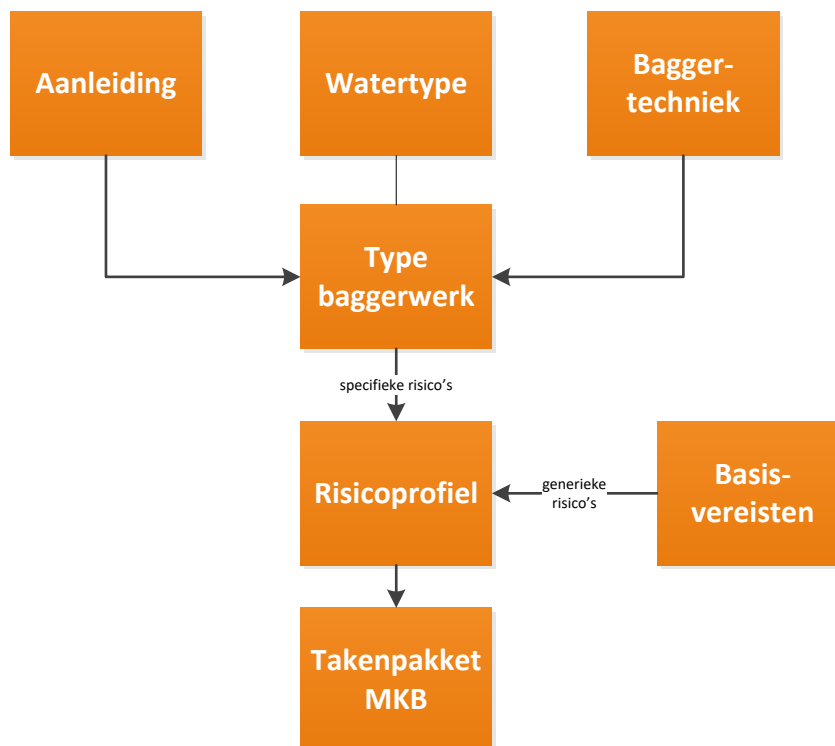
2.1 Principe

Het uitvoeren van een ingreep in de waterbodem of een waterbodemsanering in een oppervlaktewaterlichaam in de zin van de Wtw wordt in dit Protocol baggerwerk genoemd. De situationele invulling van milieukundige begeleiding is afhankelijk van het type baggerwerk. Dit wordt bepaald door de specifieke milieukundige en omgevingsgerelateerde risico's en de mate waarin en de wijze waarop door de certificaathouder gestuurd kan worden. Bepalende factoren hierbij zijn in ieder geval de aanleiding (en doelstelling) van het baggerwerk, de kwaliteit van de achterblijvende waterbodem, de aard en grootte van het oppervlaktewater en de ingezette techniek voor het baggerwerk (zie ook onderstaande figuur).

Het onderhavige Protocol biedt daarom ruimte voor een risicogestuurde aanpak en vereist maatwerk. Daarom krijgt het milieukundige begeleidingsplan (MKB-plan) een prominente rol en vormt de basis voor de invulling van de milieukundige begeleiding.

Het Protocol vereist een basisniveau op basis van generieke risico's die zich voor doen bij een baggerwerk en een specifiek niveau op basis van baggerwerk-afhankelijke risico's. Deze risico's vormen de basis van het takenpakket van de certificaathouder. In het onderhavige Protocol worden daarom generieke risico's en taken omschreven en wordt een basis gelegd voor specifieke risico's en situationele taken. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op de generieke en specifieke risico's, de generieke en situationele taken, en het MKB-plan waarin deze beschreven worden.

In het schema hieronder (figuur 2.1) is de samenhang tussen de genoemde onderdelen van het MKB-plan weergegeven.

Figuur 2.1 Onderlinge samenhang onderdelen MKB-plan (takenpakket certificaathouder)

2.2 Werkingsgebied, kaders

Protocol 6003 is van toepassing op baggerwerken, te weten de uitvoering van een waterbodemsanering (Wbb) of een ingreep in de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam in de zin van de Wtw. Dit kan zowel natte waterbodems, droge waterbodems als een combinatie van natte en droge waterbodems betreffen.

Onder droge waterbodems wordt verstaan: bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam in de zin van de Wtw die niet of niet permanent onder water staat én niet is aangewezen als “drogere oevergebied”.

Uitgangspunt bij het hanteren van het onderhavige Protocol is dat de uitvoering van het baggerwerk wordt verricht onder certificaat ‘Uitvoering van waterbodemsaneringen en ingrepen in de waterbodem’, Protocol 7003¹.

Kader milieukundige begeleiding

Het kader voor de milieukundige begeleiding wordt gevormd door uitgangspunten en doelen van het baggerwerk. Deze zijn beschreven in één of meerdere ‘plannen’. Het exacte kader hangt af van de (juridische) context van het baggerwerk.

De plannen, waarin de doelen en uitgangspunten zijn vastgelegd, kunnen zijn (niet limitatief): een Saneringsplan Wbb, Projectplan Wtw, Werkplan Blbi, Watervergunning, Beheerplan Water, beheer- / onderhoudsprogramma en/of baggerplan.

Het moet voor de aanvang van het baggerwerk en de milieukundige begeleiding daarvan duidelijk zijn welk plan of document of welke plannen of documenten het uitgangspunt zijn voor het baggerwerk. In dit Protocol wordt dit (geheel) het Plan genoemd.

In dit Protocol wordt onder de verschillende plannen verstaan:

Saneringsplan Wbb:	Plan op grond van art. 28 Wbb waarin de saneringsdoelstelling en de werkwijze die zal worden gevolgd tijdens het saneren van een geval van bodemverontreiniging is beschreven.
Projectplan Wtw:	Plan als bedoeld in art. 5.4 Wtw, waarin de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk is beschreven.
Werkplan Blbi:	Werkplan op grond van artikel 3.11 van het Besluit lozen buiten inrichtingen.
Watervergunning:	Vergunning op grond van art. 6.2 van de Wtw waarin handelingen in het watersysteem worden gereguleerd, zoals: <ul style="list-style-type: none">- direct lozen van afvalwater op oppervlaktewateren- grondwater onttrekken- activiteiten bij of het aanleggen of wijzigen van een waterstaatswerk
Beheerplan Water:	Plan als bedoeld in art. 4.6 Wtw, waarin de waterbeheerder maatregelen heeft opgenomen ter bescherming en verbetering van de watersystemen in zijn beheer.
Beheer-/onderhoudsprogramma	Plan of programma waarin beheer- en onderhoudsmaatregelen, al dan niet risicogestuurd, worden omschreven. Binnen bepaalde beheerorganisaties wordt dit ook wel (functioneel of prestatiegericht) instandhoudingsplan of assetmanagementplan genoemd. Deze plannen hebben doorgaans geen publiekrechtelijke basis maar zijn doorgaans bedoeld voor programmering en financiering.
Baggerplan:	Plan waarin de benodigde activiteiten en procedures om te komen tot het baggeren met een bepaald doel worden beschreven. Een baggerplan heeft doorgaans geen publiekrechtelijke basis maar is bedoeld om voor intern gebruik of contractvorming.

¹ Bij baggerwerk buiten de erkenningsplicht is het mogelijk dat uitvoerende aannemer niet is gecertificeerd en/of werkt conform Protocol 7003.

Afbakening taken certificaathouder

In dit Protocol worden de taken en verantwoordelijkheden van de certificaathouder beschreven. Andere taken die betrekking hebben op uitvoeringsbegeleiding en / of vertegenwoordiging van de opdrachtgever en/of initiatiefnemer, zoals (civieltechnisch) toezicht en /of project- of contactmanagement, maken geen deel uit van de milieukundige begeleiding. Civieltechnisch toezicht, projectmanagement en milieukundige begeleiding kunnen in één persoon zijn verenigd, waarbij de persoon wel aan de gestelde eisen voor milieukundige begeleiding uit dit document moet voldoen.

Onderscheid afwijkingen en wijzigingen

In dit Protocol wordt het volgende onderscheid gemaakt tussen afwijkingen en wijzigingen:

- Afwijkingen hebben betrekking op de eisen in deze beoordelingsrichtlijn (BRL SIKB 6000) of dit Protocol (6003), die invloed hebben op het verloop, het resultaat en het vervolg van het baggerwerk;
- Wijzigingen hebben betrekking op omstandigheden en omgeving waarbinnen het baggerwerk wordt uitgevoerd, die invloed hebben de uitgangspunten en doelen van het baggerwerk.

2.3 Van toepassing zijnde (inter)nationale normen

In dit document wordt op verschillende plaatsen naar diverse normdocumenten en richtlijnen verwezen. Deze zijn onderstaand weergegeven, inclusief de van toepassing zijnde versie.

Norm	Titel	Datum / versie
NEN 5720	Bodem – Waterbodem – Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch onderzoek	Versie als opgenomen in bijlage D van de Regeling bodemkwaliteit
NEN 5744	Bodem – Monsterneming van grondwater	Maart 2011
NEN 6600-2	Water - Monsterneming - Deel 2: Oppervlaktewater	April 2009

3 Plaats van het Protocol in het kwaliteitssysteem

3.1 Verwijzing naar andere Protocollen

Veldwerk en monsterneming natte waterbodems

Veldwerk en monsterneming (het uitvoeren van handboringen, nemen, verpakken en conserveren van monsters, verrichten van veldmetingen, maken van boorbeschrijvingen en inmeten van boorpunten en waterpassen) ten behoeve van milieukundige begeleiding, zowel de milieukundige processturing als de milieukundige verificatie, wordt uitgevoerd aan de hand van de technische uitvoeringseisen zoals beschreven in het Protocol 2003 (veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek).

Veldwerk en monsterneming droge waterbodems

Veldwerk en monsternemingen (het uitvoeren van handboringen, nemen, verpakken en conserveren van monsters, verrichten van veldmetingen, maken van boorbeschrijvingen en inmeten van boorpunten en waterpassen) ten behoeve van milieukundige begeleiding wordt uitgevoerd aan de hand van de technische uitvoeringseisen zoals beschreven in het Protocol 2003 (veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek) en in geval van:

- Het plaatsen van peilbuizen uitgevoerd aan de hand van de technische uitvoeringseisen zoals beschreven in het Protocol 2001;
- Het nemen van grondwatermonsters uitgevoerd aan de hand van de technische uitvoeringseisen zoals beschreven in het Protocol 2002;
- Asbestverontreiniging uitgevoerd aan de hand van de technische uitvoeringseisen zoals beschreven in het Protocol 2018.

Milieukundige begeleiding droge waterbodems

Droge waterbodems kunnen een sterk terrestrisch karakter hebben. In die gevallen sluit een ingreep in de waterbodem of waterbodemsanering meer aan bij een landbodemsanering. In die gevallen sluit men voor de aard, omvang en invulling van de milieukundige begeleiding aan bij de eisen aan de handelingen zoals beschreven in Protocol 6001 (milieukundige begeleiding landbodemsanering met conventionele methoden en nazorg).

Uitvoering van veldwerk en monsterneming

Voor de uitvoering van veldwerk en monsterneming bestaan de volgende opties:

- Uitvoering door de opdrachtnemer binnen het kwaliteitsmanagementsysteem BRL SIKB 6000, waarbij het veldwerk wordt uitgevoerd door de milieukundig begeleider Protocol 6003;
- Uitvoering onder erkenning voor BRL SIKB 2000, Protocol 2003 door de opdrachtnemer;
- Uitvoering onder erkenning voor BRL SIKB 2000, Protocol 2003 door uitbesteden van het veldwerk aan een organisatie erkend voor BRL SIKB 2000, Protocol 2003;

3.2 Plaats binnen het kwaliteitssystem

De opdrachtnemer geeft aan op welke wijze dit Protocol in het eigen kwaliteitssysteem is ingepast.

De kwaliteitscontrole van onderhavig Protocol is vastgelegd in de BRL SIKB 6000: Milieukundige begeleiding van (water)bodemsaneringen, ingrepen in de waterbodem en nazorg (zie 3.2).

4 Verantwoordelijkheden en vakbekwaamheid

4.1 Verantwoordelijkheden certificaathouder

De certificaathouder bevindt zich in het speelveld tussen het bevoegd gezag, de initiatiefnemer, de opdrachtgever (van de certificaathouder) en de aannemer. De uitvoering van de milieukundige begeleiding valt onder de verantwoordelijkheid van de certificaathouder. De verantwoordelijkheid voor de opvolging van de aanwijzingen van de certificaathouder ligt bij de initiatiefnemer.

Onderdelen: processturing en verificatie

Binnen de milieukundige begeleiding wordt onderscheid gemaakt tussen processturing en verificatie (zie hoofdstuk 1). Beide onderdelen kunnen door zowel één opdrachtnemer of persoon als door meerdere opdrachtnemers of personen worden uitgevoerd. Hierbij dient in alle gevallen aan de eisen en randvoorwaarden die zijn opgenomen in BRL SIKB 6000 te worden voldaan.

De milieukundige begeleiding kan zowel door of namens de initiatiefnemer als door of namens de aannemer worden uitgevoerd. Voor zover het milieukundige verificatie betreft zijn de onafhankelijkheidseisen als omschreven in de BRL SIKB 6000 van toepassing.

Functies: projectleider en milieukundig begeleider

Binnen de milieukundige begeleiding worden twee functies onderscheiden: de projectleider (PL) en de milieukundig begeleider (MKB-er).

De projectleider is eindverantwoordelijk voor de milieukundige begeleiding.

De milieukundig begeleider is in de praktijk veelal belast met metingen en monsternamen op locatie en moet op basis van artikel 9 Besluit bodemkwaliteit in voorkomende gevallen (zie ook hoofdstuk 1) geregistreerd zijn tijdens de uitvoering van het baggerwerk.

De verschillende functies worden in de praktijk beschouwd als verschillende rollen welke in één persoon verenigd kunnen worden.

In paragraaf 4.2 wordt ingegaan op de onderscheiden vakbekwaamheidseisen. In geval van verificatie zijn de onafhankelijkheidseisen als bedoeld in artikel 2.5 Regeling bodemkwaliteit onverkort van toepassing.

Eis 4.1 Monsterneming en toezicht

De monsterneming en de fysieke begeleiding tijdens het baggerwerk dient door de milieukundig begeleider te worden uitgevoerd.

Eis 4.2 Werkafspraken tussen projectleider en milieukundig begeleider

Wanneer de rollen van projectleider en milieukundig begeleider door verschillende personen worden uitgevoerd, legt de certificaathouder, conform de BRL SIKB 6000, een duidelijke en schriftelijke werkafpraak tussen projectleider en milieukundig begeleider vast. In de werkafpraak geeft de projectleider weer hoe de kwaliteit van de werkzaamheden van de milieukundig begeleider is geborgd.

In hoofdstuk 5 worden de eisen omschreven met betrekking tot de vastlegging van de te onderscheiden onderdelen (indien van toepassing) en functies in het MKB-plan.

4.2 Vakbekwaamheid

Projectleider

De milieukundige processturing kan door één persoon of door een team worden verricht, waarbij de besluitvorming moet liggen bij één persoon, te weten de **projectleider**.

Eis 4.3 Eisen aan de projectleider

De projectleider moet aan de onderstaande eisen voldoen:

- minimaal functioneren op hbo werk- en denkniveau;
- minimaal 4 jaar ervaring hebben als (assistent) projectleider met (water)bodemsanering of ingrepen in de waterbodem;
- ervaring hebben opgedaan op ten minste 2 projecten (waterbodemsanering of ingrepen in de waterbodem);
- kennis van de Protocolen 2003 en 7003 en richtlijn baggervolumebepalingen;
- kennis van (water)bodemkunde, waterbodemverontreiniging, waterbodemonderzoek, ingrepen in de waterbodem, waterbodemsanering en baggertechnieken;
- kennis van de relevante wet- en regelgeving.

Eis 4.4 Onderhoudseis projectleider

Als onderhoudseis geldt:

- de projectleider moet aantoonbaar gedurende 320 uur op jaarbasis werkzaamheden uitvoeren gerelateerd aan (in-situ/water)bodemsanering of ingrepen in de waterbodem², waarvan minimaal 40 uur aan werkzaamheden die vallen onder de Protocolen 6001, 6002 en 6003.

Indien uit het interne kwaliteitssysteem van de certificaathouder blijkt dat sprake is van ononderbroken ervaring zoals beschreven onder noot 2 van eis 4.5, in de laatste tien jaren of meer, dan geldt geen onderhoudseis meer.

In geval van een onderbreking van een jaar of meer dient de certificaathouder aan te tonen dat de betreffende persoon kennis heeft van de actuele normdocumenten.

Milieukundig begeleider

De monsterneming en het fysieke toezicht tijdens het baggerwerk wordt verricht door de **milieukundig begeleider**.

Eis 4.5 Eisen aan de milieukundig begeleider

De milieukundige begeleider moet voldoen aan de onderstaande eisen:

- minimaal een mbo-opleiding in een relevante richting (Civiele-, Milieu- of Cultuurtechniek dan wel Procestechologie), dan wel een diploma van een door de CCvD Bodembeheer aangewezen opleiding m.b.t. milieukundige begeleiding;
- minimaal 2 jaar ervaring met uitvoering van waterbodemsanering of ingrepen in de waterbodem opgedaan (als assistent);
- minimaal twee waterbodemsaneringsprojecten (of ingrepen in de waterbodem) hebben gedaan waarvan minimaal 1 project binnen het certificatiesysteem van zijn eigen werkgever;
- kennis van de Protocolen 2003 en 7003 en richtlijn baggervolumebepalingen;
- kennis van (water)bodemkunde, waterbodemverontreiniging, waterbodemonderzoek, ingrepen

² Relevante ervaring voor de projectleider in dit kader is:

- Het leiding geven aan of het verzorgen van de milieukundige begeleiding van (water)bodemsaneringen of ingrepen (processturing of verificatie),
- Voorbereiden (en ontwerpen) van (water)bodemsaneringen of ingrepen in de waterbodem
- Het opstellen van bestekken, gerelateerd aan werkzaamheden waarop dit Protocol betrekking heeft
- Het opstellen van verificatieplannen en realisatierapporten
- Leiding geven aan waterbodemonderzoek, het begeleiden/rapporteren van veldwerk conform of onder BRL SIKB 2000,
- Het leiding geven aan de uitvoering van (water)bodemsaneringen (als KVP-er of projectleider)
- Opdrachtgeversvertegenwoordiging van (water)bodemsaneringen of ingrepen in de waterbodem.

- in de waterbodem, waterbodemsanering en baggertechnieken;
- kennis van relevante wet- en regelgeving.

In het geval van asbest in de waterbodem wordt als aanvullende eis voor de milieukundig begeleider gesteld dat een cursus asbestherkenning succesvol is afgerond.

Eis 4.6 Onderhoudseis milieukundig begeleider

Als onderhoudseisen gelden:

- De milieukundig begeleider voert aantoonbaar gedurende 320 uur op jaarbasis werkzaamheden uit gerelateerd aan (in-situ/water)bodemsanering of ingrepen in de waterbodem³, waarvan minimaal 40 uur aan werkzaamheden die vallen onder de Protocollen 6001, 6002 en 6003.
- Indien uit het interne kwaliteitssysteem van het betreffende bedrijf blijkt dat sprake is van ononderbroken ervaring zoals beschreven onder noot 2, in de laatste tien jaren of meer, dan geldt geen onderhoudseis meer. In geval van een onderbreking van een jaar of meer dient de certificaathouder aan te tonen dat de betreffende persoon kennis heeft van de actuele normdocumenten.

³ Relevante ervaring voor de milieukundig begeleider in dit kader is:

- Het verzorgen van milieukundige begeleiding van (water)bodemsaneringen of ingrepen (processturing of verificatie),
- Voorbereiden (water)bodemsaneringen of ingrepen in de waterbodem
- Het opstellen van bestekken, gerelateerd aan werkzaamheden waarop dit Protocol betrekking heeft
- Het opstellen van verificatieplannen, realisatierapporten
- Het uitvoeren van waterbodemonderzoek, het begeleiden of uitvoeren van veldwerk conform of onder BRL SIKB 2000,
- Het leiding geven aan de uitvoering van (water)bodemsaneringen (als KVP-er, assistent of uitvoerder)
- Civieltechnisch toezicht op waterbodemsaneringen of ingrepen in de waterbodem.

5 MKB-plan

5.1 Proces

Voorafgaand aan de start van de uitvoering stelt de certificaathouder een MKB-plan op dat voor akkoord of ter kennisgeving wordt verstrekt aan betrokkenen partijen.

Eis 5.1 Opstellen MKB-plan

De certificaathouder stelt voorafgaande aan de uitvoering een MKB-plan op.

Eis 5.1 betekent dat, indien de milieukundige processturing en verificatie door verschillende certificaathouders wordt uitgevoerd, voor processturing en verificatie een apart MKB-plan opgesteld wordt.

Voor het opstellen van het MKB-plan kan gebruik worden gemaakt van door derden opgestelde documenten. De certificaathouder blijft te allen tijde verantwoordelijk voor het proces en de inhoud.

Eis 5.2 Overdracht MKB-plan

De certificaathouder toont aan dat het MKB-plan voor aanvang van de uitvoering:

- Voor akkoord aan de opdrachtgever is verstrekt;
- Is overgedragen aan de projectleider en MKB-er;
- Ter kennisgeving is verstrekt aan initiatiefnemer;
- Ter kennisgeving is verstrekt aan de aannemer.

5.2 Type baggerwerk

De aard van het baggerwerk is bepalend voor de invulling, omvang en intensiteit van de milieukundige begeleiding. Op basis van een aantal elementen bepalende elementen is elk baggerwerk verschillend.

De beschrijving heeft tot doel richting te geven aan de selectie en invulling van de taken van de certificaathouder, zoals wordt beschreven in het MKB-plan. Een beschrijving en onderbouwing van het type baggerwerk en de invulling van het takenpakket in het MKB-plan beoogt maatwerk voor een doelgerichte invulling van de milieukundige begeleiding. Zo zal de insteek en intensiteit van de milieukundige begeleiding voor een onderhoudsbaggerwerk met een hopper anders zijn dan een waterbodemsanering met een afdekvariant of verdieping van een watergang met een sterk verontreinigde waterbodem.

Eis 5.3 Typering baggerwerk

In het MKB-plan beschrijft de certificaathouder het type baggerwerk. Hierin komen ten minste de volgende zaken tot uiting:

- De aanleiding en doelstelling van het baggerwerk;
- Het watertype en omgevingsfactoren;
- De in te zetten baggertechniek;
- De kwaliteit van de achterblijvende waterbodem.

Daarnaast beschrijft de certificaathouder de werkgrens (geografische grens in het horizontale én verticale vlak) in het MKB-plan.

Eis 5.3 kan overlappen met het uitvoeringsplan en / of het Plan; in voorkomende gevallen kan informatie uit het uitvoeringsplan en / of het Plan overgenomen worden in het MKB-plan.

De kwaliteit van de achterblijvende waterbodem is niet bij elk type baggerwerk relevant. In het MKB-plan wordt vermeld of dit aspect relevant is en zo ja, wat de kwaliteit is.

Een nadere toelichting op de in eis 5.3 genoemde zaken is opgenomen in bijlage 1 (niet normatief).

Een voorbeeld-format van een MKB-plan is opgenomen in bijlage 2 (niet normatief).

5.3 Afweging risico's

In de uitvoeringsfase van baggerwerk kunnen wijzigingen ten opzichte van plannen en uitgangspunten ertoe leiden dat vooraf gestelde doelen niet worden behaald en/of dat ongewenste (negatieve) effecten op het watersysteem of de omgeving optreden.

De aard en / of omvang van het negatieve effect danwel de kans van optreden en / of het gevolg daarvan hangen nauw samen met het type baggerwerk.

In eis 5.4 zijn de risico's weergegeven die binnen dit Protocol de basis vormen voor de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de milieukundige begeleiding. Binnen dit Protocol wordt onderscheid gemaakt tussen generieke risico's (altijd van toepassing) en specifieke risico's (situationeel, afhankelijk van het type baggerwerk). Het resultaat van de risicoafweging is een baggerwerkafhankelijk risicoprofiel.

Eis 5.4 Generieke risico's

In het MKB-plan beschrijft en beoordeelt de certificaathouder voor het baggerwerk de volgende generieke risico's:

- GR1: Onvoldoende inzicht in de (milieuhygiënische) risico's bij het baggerwerk;
- GR2: Onvoldoende legitimiteit betrokken partijen;
- GR3: Onvoldoende herleidbaarheid van de werkzaamheden;
- GR4: Handelen in strijd met (wettelijke) voorschriften en/of zonder publiekrechtelijke toestemming.

Per risico worden ten minste de kans van optreden en het effect van de gebeurtenis beschreven.

Generieke risico's spelen in ieder baggerwerk een rol en moeten altijd worden geëvalueerd.

Eis 5.5 Situationele risico's

In het MKB-plan beoordeelt en beschrijft de certificaathouder voor het baggerwerk de volgende situationele (of variabele) risico's:

- SR1: Vermenging grondstromen verschillende kwaliteit;
- SR2: Veroorzaken van (her)verontreiniging van de gebaggerde waterbodem binnen de ontgravingscontour;
- SR3: Veroorzaken van verontreiniging van landbodem en/of oppervlaktewaterlichaam (incl. waterbodem) als gevolg van (onzorgvuldig) handelen tijdens het baggerwerk, opslag/overslag en/of transport;
- SR4: Ontstaan van een nieuwe situatie waarin (her)verontreiniging oppervlaktewaterlichaam (incl. waterbodem) kan optreden;
- SR5: Overige projectafhankelijke milieukundige risico's.

Specifieke of variabele risico's zijn afhankelijk van het type baggerwerk (verwezen wordt naar paragraaf 5.1 en Eis 5.3).

Eis 5.6 Risicobeoordeling

Voor alle risico's uit Eis 5.4 beoordeelt en beschrijft de certificaathouder ten minste:

- De kans van optreden en het effect van risico's;
- Eventuele additionele risico's ten opzichte van SR1 tot en met SR4;
- Per risico een motivatie wanneer één of meerdere specifieke risico's aanvaardbaar zijn en op basis daarvan verder buiten beschouwing worden gelaten in de milieukundige begeleiding.

De beoordeling en beschrijving van de risico's is vormvrij. De certificaathouder is vrij om aan te sluiten bij bestaande methoden voor risicomanagement zoals Risman of soortgelijke methodieken.

5.4 Beschrijving takenpakket MKB

Het takenpakket van de certificaathouder wordt gebaseerd op de vastgestelde (onacceptabele) risico's en nader ingevuld op basis van de het type baggerwerk: de aanleiding en context, het watertype en de baggertechniek. In dit Protocol wordt onderscheid gemaakt tussen generieke taken ofwel basistaken en situationele taken.

Wanneer situationeel bepaalde taken niet worden ingevuld dient dit in het MKB-plan te worden onderbouwd. In alle gevallen moet minimaal één van de situationele taken ingevuld worden.

Eis 5.7 Beschrijving takenpakket MKB

In het MKB-plan beschrijft de certificaathouder het takenpakket van de MKB dat op basis van het type baggerwerk en risicoprofiel wordt samengesteld.

Eis 5.8 Uitwerking basistaken

De certificaathouder beschrijft in het MKB-plan ten minste de aard, omvang en invulling van het takenpakket, op basis van alle verplichte basistaken.

Het betreft een uitwerking hoe de onderstaande basistaken worden ingevuld:

- BT1: Controle dossier - administratief
- BT2: Controle dossier - inhoudelijk
- BT3: Opstellen MKB-plan
- BT4: Controle baggerketen
- BT5: Controle realisatie doelstelling baggerwerk
- BT6: Verslaglegging

Eis 5.9 Uitwerking situationele taken

De certificaathouder beschrijft in het MKB-plan ten minste de aard, omvang en invulling van het takenpakket, op basis van situationeel verplichte taken. Het betreft een uitwerkingen of en hoe de onderstaande situationele taken op basis van type baggerwerk en risicoprofiel worden ingevuld:

- ST1: Controle op scheiding en afvoer/verwerking materiaalstromen
- ST2: Controle waterbodempkwaliteit bij separate ontgraving binnen dezelfde ingreep
- ST3: Monitoring mors
- ST4: Monitoring vertroebeling
- ST5: Controle bij tijdelijke opslag in depot (binnen de werkgrens; voorkomen contaminatie)
- ST6: Controle bij overslag, tijdelijke opslag (op water), overflow et cetera (binnen de werkgrens; voorkomen contaminatie/ vertroebeling/mors)
- ST7: Controle achterblijvende waterbodempkwaliteit (nieuwe waterbodemp)

- ST8: Controle ontgraven profiel
- ST9: Overige taken die nodig zijn voor een adequate milieukundige begeleiding

Indien situationele MKB-taken op basis van het risicoprofiel niet hoeven worden uitgevoerd beargumenteert de certificaathouder dit in het MKB-plan.

In het MKB-plan wordt de taakverdeling tussen de aangewezen projectleider BRL SIKB 6000 (Protocol 6003) en de MKB-er vastgelegd en worden de werkafspraken tussen de projectleider en milieukundig begeleider beschreven. Met deze werkafspraken wordt niet bedoeld:

- Praktische afspraken over taken en verantwoordelijkheden tussen diverse organisaties in het Baggerwerk;
- Werkafspraken betreffende de afbakening tussen uitvoeringsbegeleiding en / of civieltechnisch toezicht en de milieukundige begeleiding.

Eis 5.10 Kritische werkzaamheden en momenten

In het MKB-plan beschrijft de certificaathouder welke werkzaamheden worden aangemerkt als kritische werkzaamheden en welke kritische momenten daarin worden onderscheiden. De milieukundig begeleider is aanwezig op de kritische momenten.

Eis 5.11 Taakverdeling projectleider – milieukundig begeleider

In het MKB-plan beschrijft de certificaathouder de invulling van de onderscheiden onderdelen en functies:

- Hoe de milieukundige processturing en / of milieukundige verificatie wordt vormgegeven;
- De verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van projectleider en MKB-er (werkafspraken tussen de projectleider en de MKB-er).

In het MKB-plan legt de certificaathouder tevens vast aan de hand waarvan de naleving van eisen uit het van toepassing zijnde Plan gecontroleerd worden. Indien voor bepaalde aspecten toetswaarden zijn vastgelegd (bijvoorbeeld: grenzen aan vertroebeling of doelstellingen ten aanzien van waterbodempkwaliteit) dan worden deze toetswaarden opgenomen in het MKB-plan.

Eis 5.12 Toetsing taken

De certificaathouder werkt in het MKB-plan per taak (basistaak en situationeel) uit hoe de toetsing plaatsvindt. Deze voorziet ten minste in de controle op de naleving van eisen uit het van toepassing zijnde Plan. Minimaal worden het doel, de aard en frequentie van de toetsing beschreven.

6 Taken certificaathouder

6.1 Risicogestuurde milieukundige begeleiding

In dit hoofdstuk zijn vooral de taken beschreven en geen personen of organisaties. Het is mogelijk dat één persoon of organisatie meerdere taken gelijktijdig uitvoert, bijvoorbeeld in geval van de combinatie van processturing en verificatie.

Het takenpakket van de certificaathouder wordt gebaseerd op de vastgestelde risico's (verwezen wordt naar eisen 5.4, 5.5 en 5.6) en nader ingevuld op basis van het type baggerwerk: de aanleiding en context, het watertype en de baggertechniek (verwezen wordt naar eisen 5.3).

Het takenpakket wordt samengesteld uit basistaken (op basis van generieke risico's; altijd van toepassing) en situationele taken (op basis van specifieke risico's; situationeel). De invulling van de taken voor het baggerwerk dient in het MKB-plan te worden beschreven (verwezen wordt naar eisen 5.7 en 5.8).

Voor de situationele taken geldt aanvullend een onderscheid tussen milieukundige processturing en milieukundige verificatie. In de nadere omschrijving van de werkwijze van de milieukundige begeleiding wordt aangegeven welke (deel) taken vallen onder milieukundige processturing en welke onder milieukundige verificatie.

De taken (basistaken en situationele taken) zijn in de onderstaande tabellen samengevat. De taken zijn in paragraaf 6.2 en paragraaf 6.3 verder uitgewerkt. Bepaalde taken zijn bij processturing of verificatie niet van toepassing.

Wanneer situationeel bepaalde taken niet worden ingevuld dient dit in het MKB-plan te worden onderbouwd. In alle gevallen moet minimaal één van de situationele taken ingevuld worden.

Nr.	Omschrijving	Processturing	Verificatie
Basistaken			
BT1	Controle dossier – administratief	V	
BT2	Controle dossier – inhoudelijk	V	V
BT3	Opstellen MKB-plan	V	V
BT4	Controle baggerketen	V	V
BT5	Controle realisatie doelstelling baggerwerk	-	V
BT6	Verslaglegging	V	V
Situationele kaarten			
ST1	Controle op scheiding en afvoer/verwerking materiaalstromen	V	-
ST2	Controle waterbodempkwaliteit bij separate ontgraving binnen dezelfde ingreep	-	V
ST3	Monitoring mors	V	-
ST4	Monitoring vertroebeling	V	-
ST5	Controle bij tijdelijke opslag in depot (binnen de werkgrens; voorkomen contaminatie)	V	-
ST6	Controle bij overslag, tijdelijke opslag (op water), overflow et cetera (binnen de werkgrens; voorkomen contaminatie/ vertroebeling/mors)	V	-
ST7	Controle achterblijvende waterbodempkwaliteit (nieuwe waterbodem)	-	V
ST8	Controle ontgraven profiel	V	V
ST9	Overige taken die nodig zijn voor een adequate milieukundige begeleiding	V	V

TOELICHTING:

- BT: Basistaak
 ST: Situationele taak, afhankelijk van type baggerwerk
 V: Verplichte taak
 -: Niet van toepassing

Met 'verplicht' wordt een verplichting vanuit het Protocol bedoeld. Deze verplichting, mede in relatie tot het onderscheid tussen processturing en verificatie, staat los van een eventuele wettelijke erkenningsplicht (zie hoofdstuk 1).

Binnen het certificatieschema is ‘werkgrans’ gedefinieerd. Opslag binnen inrichtingen en / of in het Besluit bodemkwaliteit, reiniging en/bewerking van verontreinigde grond en baggerspecie vallen buiten de scope van de milieukundige begeleiding. Voorbeelden zijn bewerking van verontreinigde baggerspecie onder artikel 2.1 lid e van de Regeling bodemkwaliteit (privaat toezicht en ketentoezicht) of tijdelijke opslag al dan niet in een weilanddepot (nuttige toepassing in het kader van het Besluit bodemkwaliteit; publiek toezicht).

Daar waar in dit Protocol tijdelijke opslag wordt genoemd wordt bedoeld de opslag binnen de werkgrans op basis van opslag korter dan 6 maanden zonder directe (meld- respectievelijk vergunning)verplichtingen vanuit het Activiteitenbesluit milieubeheer of de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), tenzij anders vermeld.

6.2 Basistaken

6.2.1 Controle dossier – administratief (BT1)

Toepassing:	in alle gevallen waar milieukundige begeleiding wordt uitgevoerd.		
Doel:	het verkrijgen van voldoende (achtergrond)informatie om de milieukundige begeleiding adequaat voor te bereiden.		
Locatie:	☐ op afstand/kantoor	☐ in het veld	☒ zelf te bepalen
Processturing:	☒ verplicht	☐ niet verplicht	☐ niet van toepassing
Verificatie:	☒ verplicht	☐ niet verplicht	☐ niet van toepassing

Eis 6.1 Controle dossier (administratief)

De certificaathouder controleert voorafgaande aan de start van de uitvoering het beschikbare dossier op compleetheid. De certificaathouder controleert minimaal de aanwezigheid van:

- Peilgegevens waterbodern;
- Ruimtelijke afbakening baggerwerk (ontwerp);
- Rapportage waterbodemonderzoek;
- Grondstromenplan;
- Werkplan Blbi (bij overschrijding interventiewaarde);
- Uitvoeringsplan van de aannemer, indien deze werkt onder BRL SIKB 7000, Protocol 7003;
- Instemming bevoegd gezag op basis van melding Besluit lozen buiten inrichtingen en/of Watervergunning;
- Overige informatie van belang voor de milieukundige doelstelling van het baggerwerk.

Wanneer de certificaathouder uitsluitend ingezet wordt voor milieukundige verificatie dan kan worden volstaan met de beoordeling van het MKB-plan en het verslag van de milieukundige processturing.

6.2.2 Controle dossier – inhoudelijk (BT2)

Toepassing:	in alle gevallen waar milieukundige begeleiding wordt uitgevoerd.		
Doel:	het verkrijgen van voldoende (achtergrond)informatie om de milieukundige begeleiding adequaat voor te bereiden en uit te voeren.		
Locatie:	☐ op afstand/kantoor	☐ in het veld	☒ nader te bepalen
Processturing:	☒ verplicht	☐ niet verplicht	☐ niet van toepassing
Verificatie:	☒ verplicht	☐ niet verplicht	☐ niet van toepassing

Eis 6.2 Controle dossier (inhoudelijk)

De certificaathouder toetst voorafgaande aan de start van de uitvoering het beschikbare dossier op inhoudelijke consistentie en correctheid van minimaal:

- Peilgegevens waterbodern;

- Ruimtelijke afbakening baggerwerk (ontwerp);
- Rapportage waterbodemonderzoek;
- Grondstromenplan;
- Werkplan (bij overschrijding interventiewaarde);
- Instemming bevoegd gezag op basis van melding Besluit lozen buiten inrichtingen en/of Watervergunning;
- Overige informatie van belang voor de milieukundige doelstelling van het baggerwerk.

Wanneer de certificaathouder uitsluitend ingezet wordt voor milieukundige verificatie dan kan worden volstaan met de beoordeling van het MKB-plan en het verslag van de milieukundige processturing.

Dossierbeoordeling op inhoudelijke consistentie betekent dat de certificaathouder onder andere nagaat of bijvoorbeeld de beschikbare waterbodemonderzoeken dekkend zijn voor het voorgenomen baggerwerk en of bepalende ruimtelijke kwaliteitsgrenzen voldoende zijn vastgesteld (afperking).

6.2.3 Opstellen MKB-plan (BT3)

Voor de inhoud van het MKB-plan wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

6.2.4 Controle baggerketen (BT4)

- Toepassing: in alle gevallen waar milieukundige begeleiding wordt uitgevoerd.
 Doel: het herleidbaar documenteren van grond-/afvalstromen en uitgevoerde werkzaamheden om opdrachtgever, initiatiefnemer, bevoegd gezag en/of waterbeheerder in staat te stellen te toetsen of aan de doelstelling uit de van toepassing zijnde uitgangspunten uit het Plan is voldaan.
Locatie:	☐ op afstand/kantoor	☐ in het veld	☒ nader te bepalen
Processturing:	☒ verplicht	☐ niet verplicht	☐ niet van toepassing
Verificatie:	☒ verplicht	☐ niet verplicht	☐ niet van toepassing

Eis 6.3 Controle baggerketen

De certificaathouder controleert de grondstromen/baggerketen op basis van ten minste:

- De kwaliteit, hoeveelheid en bestemming van ontgraven baggerspecie en afvalstoffen;
- De herkomst, kwaliteit en hoeveelheid van eventueel aangevoerde partijen grond, baggerspecie of bouwstoffen;
- De grondbalans, op basis van leverbonnen, afvoerbonnen, begeleidingsbrieven en (weeg)overzichten van een acceptant.
- Relevante (product)certificaten, overige milieuhygiënische verklaringen, wettelijke erkenning van overige betrokken intermediairs, inclusief uitvoerende aannemer, laboratoria en verwerkers/acceptanten van vrijkomende baggerspecie.

Eis 6.4 Registraties logboek

De certificaathouder registreert in een logboek de uitvoering en de resultaten van:

- Aanwezigheidsmomenten van de milieukundige begeleider op de locatie;
- Contactmomenten en afspraken tussen de certificaathouder en aannemer;
- Contactmomenten en afspraken tussen de milieukundige begeleider en projectleider;
- Resultaten van uitgevoerd onderzoek in het kader van de controle op naleving van voor het baggerwerk geformuleerde uitgangspunten;
- Omschrijving en resultaten van periodieke meetgegevens (zoals peilingen, vertroebeling, waterkwaliteitsmetingen) en visuele waarnemingen;
- Bevindingen van de controle of het resultaat van het baggerwerk overeenkomt met de gestelde doelen en uitgangspunten zoals vastgelegd het Plan;
- De aanwezigheid van eventuele restverontreinigingen in de waterbodem;

- Alle wijzigingen ten opzichte van de van toepassing zijnde uitgangspunten, alsmede wijzigingen ten opzichte van gemaakte afspraken en plannings;
- Bijzonderheden, afwijkende situaties tijdens de baggerwerkzaamheden en calamiteiten, eventueel ondersteund met foto's;
- Eventuele (onvoorziene) negatieve effecten van het baggerwerk op het omgeving, milieu en / of waterkwaliteit.

6.2.5 Controle realisatie doelstelling baggerwerk (BT5)

- Toepassing: de taak is van toepassing wanneer wordt gebaggerd met een kwaliteitsdoelstelling, wanneer milieukundige verificatie verplicht is en/of wanneer milieukundige verificatie gewenst is door de opdrachtgever of initiatiefnemer.
- Doel: het beoordelen van het resultaat van het baggerwerk om opdrachtgever, initiatiefnemer, bevoegd gezag en/of waterbeheerder in staat te stellen te toetsen of aan de doelstelling uit de van toepassing zijnde uitgangspunten uit het Plan is voldaan.
- Locatie: op afstand/kantoor in het veld nader te bepalen
- Processturing: verplicht niet verplicht niet van toepassing
- Verificatie: verplicht niet verplicht niet van toepassing

Eis 6.5 Controle realisatie doelstelling conform MKB-plan

De certificaathouder toetst de doelstelling zoals vastgesteld in het Plan en voert deze toetsing uit conform de beschreven werkwijze in het MKB-plan.

Eis 6.6 Controle realisatie milieukundige doelstelling situationele taken

Het realiseren van een milieukundige doelstelling kan uitsluitend worden gecontroleerd aan de hand van monsternamen en analyse. Indien de waterbodempkwaliteit ruimtelijk (x, y, z) voldoende in beeld is gebracht kan in sommige gevallen ook worden volstaan met het uitsluitend controleren van het ontgraven profiel.

De certificaathouder voert de controle op de realisatie van de milieukundige doelstelling (indien van toepassing) uit op basis van minimaal één van de situationele taken ST2, ST7 en ST8.

6.2.6 Verslaglegging (BT6)

Voor verslaglegging wordt verwezen naar hoofdstuk 10.

- Locatie: op afstand/kantoor in het veld nader te bepalen
- Processturing: verplicht niet verplicht niet van toepassing
- Verificatie: verplicht niet verplicht niet van toepassing

6.3 Situationele taken

6.3.1 Controle op scheiding en afvoer/verwerking materiaalstromen (ST1)

Toepassing:	de taak is van toepassing wanneer binnen hetzelfde baggerwerk zowel binnen als buiten een grenswaardecontour (bijvoorbeeld interventiewaarde) wordt gebaggerd.		
Doel:	het voorkomen van vermenging verschillende kwaliteiten en hergebruik van niet toepasbaar/verspreidbaar.		
Registratie:	controlemomenten / uitgevoerde controles		
Locatie:	☐ op afstand/kantoor	☐ in het veld	☒ nader te bepalen
Processturing:	☒ situationeel verplicht	☐ niet verplicht	☐ niet van toepassing
Verificatie:	☐ situationeel verplicht	☐ niet verplicht	☒ niet van toepassing

Eis 6.7 Controle op scheiding materiaalstromen

De certificaathouder controleert, op basis van vooraf vastgelegde criteria, de scheiding van materiaalstromen en legt de resultaten van de controles vast in het logboek.

Hierbij wordt ten minste aandacht besteed aan:

- plaatsen en momenten waar sprake is van gescheiden materiaalstromen (kritische momenten);
- grenswaarden, chemisch dan wel fysisch, die bepalend zijn voor de scheiding van de materiaalstromen;
- bestemming van de diverse materiaalstromen (inclusief eventuele tussenbewerking en -opslag);
- wijze en locatie waarop de controle op de scheiding wordt uitgevoerd en hoe de milieukundige begeleider wordt geïnformeerd door de aannemer.

Tot de taak behoort ook, afhankelijk van het type baggerwerk en het risicoprofiel, de verificatie kwantiteit en grondbalans (voorbereiding versus uitvoering; inpeiling versus uitpeiling).

6.3.2 Controle waterbodemkwaliteit bij separate ontgraving binnen dezelfde ingreep (ST2)

Toepassing:	de taak is van toepassing wanneer wordt gebaggerd met een kwaliteitsdoelstelling, milieukundige verificatie verplicht is en/of milieukundige verificatie gewenst is door de opdrachtgever of initiatiefnemer.		
Doel:	het vaststellen van de actuele waterbodemkwaliteit om opdrachtgever, initiatiefnemer, bevoegd gezag en/of waterbeheerder in staat te stellen te toetsen of aan de doelstelling van het scheiden van stromen van verschillende kwaliteit is behaald en het baggerwerk doorgang kan vinden.		
Locatie:	☐ op afstand/kantoor	☐ in het veld	☒ nader te bepalen
Processturing:	☐ situationeel verplicht	☐ niet verplicht	☒ niet van toepassing
Verificatie:	☒ situationeel verplicht	☐ niet verplicht	☐ niet van toepassing

Eis 6.8 Controle waterbodemkwaliteit

De certificaathouder controleert de waterbodemkwaliteit na het beëindigen van de uitvoeringswerkzaamheden conform de NEN 5720 en Protocol 2003 en legt de resultaten van de controles vast in het logboek.

De te volgen bemonsteringsstrategie volgt uit de NEN 5720 en is gebaseerd op het reguliere watertype. De te analyseren parameters zijn de stoffen waarvoor een milieukundige doelstelling is vastgesteld (interventiewaarde of referentiewaarde) en/of stoffen waaraan door verwerkers acceptatie-eisen zijn verbonden.

Monsterneming van baggerspecie om de verwerkingsmogelijkheden vast te stellen maakt geen deel uit van dit Protocol.

Eis 6.9 Toetsingscriteria bemonsteringen en analyses

De certificaathouder kan aantonen dat voorafgaande aan de start van de uitvoering de volgende zaken in het MKB-plan zijn vastgelegd:

- In welke situaties, op welke locaties en op welke momenten de controle van de waterbodempkwaliteit aan de orde is;
- Welke monsternamen, methoden, strategie en analysepakket dient te worden gehanteerd;
- Wat de referentie- en toetsingswaarden zijn;
- Of (en welke) afwijkende methoden worden gehanteerd bij tussentijdse bemonsteringen.

6.3.3 Monitoring mors (ST3)

- Toepassing: de taak is van toepassing wanneer het type baggerwerk een verhoogd risico op mors met zich meebrengt.
- Doel: het tijdens en/of na het baggerwerk vaststellen of sprake is (geweest) van mors om te kunnen bepalen of aanpassing van de baggermethode nodig is of dat (herstel)maatregelen noodzakelijk zijn om negatieve effecten ongedaan te maken.
- Locatie: op afstand/kantoor in het veld nader te bepalen
- Processturing: situationeel verplicht niet verplicht niet van toepassing
- Verificatie: situationeel verplicht niet verplicht niet van toepassing

Eis 6.10 Controle mors

De certificaathouder controleert de of er sprake is van mors (geweest) tijdens de uitvoering en legt de resultaten van de controles vast in het logboek.

Eis 6.11 Metingen mors

De certificaathouder kan aantonen dat voorafgaande aan de start van de uitvoering de volgende zaken in het MKB-plan zijn vastgelegd:

- In welke situaties, op welke locaties en op welke momenten de controle van de mors noodzakelijk is;
- Wat de referentie- en toetsingswaarden zijn;
- De in te zetten apparatuur, methodieken en technieken voor het meten van mors.

Zolang geen voorwaarden aan de aard en/of het gebruik van de apparatuur zijn gesteld in het projectplan, werkplan, watervergunning of saneringsplan of in voorgeschreven Protocollen, staat het de milieukundige processturing vrij zelf een instrument en methodiek te kiezen.

6.3.4 Monitoring vertroebeling (ST4)

- Toepassing: de taak is van toepassing wanneer het type baggerwerk een verhoogd risico op vertroebeling (en daarmee verspreiding van verontreinigd sediment) met zich meebrengt.
- Doel: het tijdens het baggerwerk vaststellen of sprake is van vertroebeling om te kunnen bepalen of aanpassing van de baggermethode nodig is en/of maatregelen noodzakelijk zijn om negatieve effecten ongedaan te maken.
- Locatie: op afstand/kantoor in het veld nader te bepalen
- Processturing: situationeel verplicht niet verplicht niet van toepassing

Verificatie: situationeel verplicht niet verplicht niet van toepassing

Eis 6.12 Controle vertroebeling

De certificaathouder controleert of sprake is (geweest) van vertroebeling tijdens de uitvoering middels toetsing aan nulmetingen en één of meer referentiepunten.

Eis 6.13 Meting vertroebeling

De certificaathouder kan aantonen dat voorafgaande aan de start van de uitvoering de volgende zaken in het MKB-plan zijn vastgelegd:

- In welke situaties, op welke locaties en op welke momenten de controle van de vertroebeling noodzakelijk is;
- Waar en wanneer nul- en referentiemetingen worden uitgevoerd (denk hierbij aan metingen voorafgaande aan het baggerwerk en metingen tijdens het baggerwerk stroomopwaarts)
- De eisen die gelden vanuit de van toepassing zijnde uitgangspunten;
- Wat de referentie- en toetsingswaarden zijn;
- De in te zetten apparatuur, methodiek, strategie en technieken (varianten) voor het meten van vertroebeling (inclusief ten minste de frequentie, analyse-/meettechniek en meetlocaties).

De certificaathouder kan gebruik maken van de volgende methoden (niet limitatief):

- Analytische meting – Optische in-situ
- Visuele meting met Sechy-schijf. Visuele waarneming vanaf het wateroppervlak verticaal de waterkolom in. Dit geeft een indicatie van de hoeveelheid aanwezige zwevende stof.
- Analytische meting – Akoestische Doppler Stroommeter in-situ
- Analytische meting – monsternamen en labmeting (optisch of fysisch)
- Alternatieve / afwijkende methoden

De metingen moeten voldoen aan van toepassing zijnde uitgangspunten in het Plan.

Meting van vertroebeling is niet van toepassing bij ingrepen in blijvend droge waterbodems.

6.3.5 Controle bij tijdelijke opslag in depot (binnen de werkgrens; voorkomen contaminatie/vertroebeling/mors) (ST5)

Toepassing: de taak is van toepassing wanneer binnen de werkgrens tijdelijke opslag plaatsvindt van materiaal dat binnen de scope van de milieukundige begeleiding wordt gebaggerd en afgevoerd.

Doel: het controleren of tijdelijke opslag plaatsvindt zonder onacceptabele (milieukundige) risico's als gevolg van de aard en kwaliteit van het materiaal om te kunnen bepalen of maatregelen noodzakelijk zijn om (indien van toepassing) negatieve effecten ongedaan te maken.

Locatie: op afstand/kantoor in het veld nader te bepalen
 Processturing: situationeel verplicht niet verplicht niet van toepassing
 Verificatie: situationeel verplicht niet verplicht niet van toepassing

Eis 6.14 Controle bij tijdelijke opslag

De certificaathouder controleert in geval van tijdelijke opslag, of er voldoende maatregelen zijn getroffen ter voorkoming van potentiële negatieve effecten voor het milieu tijdens de uitvoering en of de opslag conform de uitgangspunten in het Plan wordt uitgevoerd.

Eis 6.15 Toetsing tijdelijke opslag

De certificaathouder kan aantonen dat voorafgaande aan de start van de uitvoering de volgende zaken in het MKB-plan zijn vastgelegd:

- In welke situaties en op welke locaties sprake is van tijdelijke opslag (opslag binnen de werkgrens van het baggerwerk, voorafgaande aan de (eind)bestemming);
- Onder welke voorwaarden / uitgangspunten de opslag mogelijk is;
- De eisen die gelden vanuit de van toepassing zijnde uitgangspunten ;
- De wijze en momenten van controleren.

Bij de uitvoering van de taak kan worden gedacht aan de controle van:

- Isolatievoorziening voor tijdelijke opslag (bodembeschermende voorziening)
- Identificatie en herleidbaarheid van te onderscheiden partijen binnen de tijdelijke opslag
- Naleving van de eisen uit de geformuleerde uitgangspunten⁴ voor de tijdelijke opslag

6.3.6 Controle bij overslag, tijdelijke opslag (op water), overflow et cetera (binnen de werkgrens; voorkomen contaminatie/vertroebeling/mors) (ST6)

Toepassing: de taak is van toepassing wanneer binnen de werkgrens overslag plaatsvindt van materiaal dat binnen de scope van de milieukundige begeleiding wordt gebaggerd en afgevoerd.

Doel: het controleren of overslag plaatsvindt zonder onacceptabele (milieukundige) risico's als gevolg van de aard en kwaliteit van het materiaal om te kunnen bepalen of maatregelen noodzakelijk zijn om (indien van toepassing) negatieve effecten ongedaan te maken.

Locatie:	☐ op afstand/kantoor	☐ in het veld	☒ nader te bepalen
Processturing:	☒ situationeel verplicht	☐ niet verplicht	☐ niet van toepassing
Verificatie:	☐ situationeel verplicht	☐ niet verplicht	☒ niet van toepassing

Eis 6.16 Controle bij overslag

De certificaathouder controleert in geval van overslag, conform het MKB-plan, of er voldoende maatregelen zijn getroffen ter voorkoming van potentiële negatieve effecten voor het milieu tijdens de uitvoering en of de overslag conform de uitgangspunten in het Plan wordt uitgevoerd.

Eis 6.17 Toetsing bij overslag

De certificaathouder kan aantonen dat voorafgaande aan de start van de uitvoering de volgende zaken in het MKB-plan zijn vastgelegd:

- In welke situaties en op welke locaties sprake is van overslag (overslag binnen de werkgrens van het baggerwerk, voorafgaande aan de afvoer);
- De eisen die gelden vanuit de van toepassing zijnde uitgangspunten ;
- De wijze en momenten van controleren.

Bij de uitvoering van de taak kan worden gedacht aan de controle van:

- Beoordelen van overflow of mors
- Bepaling noodzaak aanvullende bepaling mors en vertroebeling
- Identificatie en herleidbaarheid van te onderscheiden partijen bij gescheiden afvoer

⁴ Deze doelen en uitgangspunten zijn vastgelegd in (niet limitatief): een Projectplan Wtw, Werkplan Bibi, Watervergunning, beheer-/onderhoudprogramma en/of baggerplan.

6.3.7 Controle achterblijvende waterbodempkwaliteit (nieuwe waterbodem) (ST7)

Toepassing: de taak is van toepassing wanneer wordt gebaggerd met een kwaliteitsdoelstelling, milieukundige verificatie verplicht is en/of milieukundige verificatie gewenst is door de opdrachtgever of initiatiefnemer.

Doel: het vaststellen van de actuele achterblijvende waterbodempkwaliteit om opdrachtgever, initiatiefnemer, bevoegd gezag en/of waterbeheerder in staat te stellen te toetsen of aan de doelstelling is voldaan of om als input te gebruiken voor een waterbodemmissietoets.

Locatie: op afstand/kantoor in het veld nader te bepalen
 Processturing: situationeel verplicht niet verplicht niet van toepassing
 Verificatie: situationeel verplicht niet verplicht niet van toepassing

Eis 6.18 Controle achterblijvende waterbodempkwaliteit

De certificaathouder bepaalt de kwaliteit van de achterblijvende waterbodem conform NEN 5720 en Protocol 2003.

Deze eis is in elk geval van toepassing in het geval van een waterbodemmissietoets moet worden uitgevoerd.

Eis 6.19 Toetsing achterblijvende waterbodempkwaliteit

De certificaathouder kan aantonen dat voorafgaande aan de start van de uitvoering de volgende zaken in het MKB-plan zijn vastgelegd:

- In welke situaties, op welke locaties en op welke momenten de controle van de achterblijvende waterbodempkwaliteit aan de orde is;
- Welke monsternamen, methode, strategie en analysepakket dient te worden gehanteerd;
- Wat de referentie- en toetsingswaarden zijn.

Voor de algemene werkwijze en te hanteren strategie en inspanning wordt verwezen naar NEN 5720. Voor de uitvoering van de monsterneming wordt verwezen naar Protocol 2003.

6.3.8 Controle ontgraven profiel (ST8)

Toepassing: de taak kan van toepassing zijn op alle baggerwerken.

Doel: het vaststellen van het gebaggerde profiel om opdrachtgever, of initiatiefnemer bevoegd gezag en/of waterbeheerder in staat te stellen te toetsen of aan de doelstelling is voldaan of om als input te gebruiken voor andere situationele taken.

Uitvoering: op afstand/kantoor in het veld nader te bepalen
 Processturing: situationeel verplicht niet verplicht niet van toepassing
 Verificatie: situationeel verplicht niet verplicht niet van toepassing

Eis 6.20 Controle ontgraven profiel

De certificaathouder toetst of het ontgraven profiel voldoet aan de uitgangspunten en doelen als genoemd in het Plan.

Eis 6.21 Toetsing ontgraven profiel

De certificaathouder kan aantonen dat voorafgaande aan de start van de uitvoering de volgende zaken in het MKB-plan zijn vastgelegd:

- In welke situaties, op welke locaties en op welke momenten de controle van de het ontgraven profiel de orde is;
- Welke meetstrategie en -techniek dient te worden gehanteerd;
- Welke referentie / welk profiel het uitgangspunt is voor toetsing.

Ter controle van het ontgraven profiel wordt de nieuwe waterbodem gepeild. De wijze waarop de peiling wordt uitgevoerd kan variëren en hangt af van het type baggerwerk. Voor de uitvoering van het veldwerk bestaan de volgende opties:

- Uitvoering door de opdrachtnemer binnen het kwaliteitsmanagementsysteem BRL SIKB 6000, waarbij de peiling wordt uitgevoerd door de milieukundig begeleider Protocol 6003;
- Uitvoering door derden namens de certificaathouder; verificatie door de milieukundig begeleiding. In dat geval valt de peiling onder verantwoordelijkheid van de milieukundig begeleiding.
- Uitvoering door derden namens initiatiefnemer, opdrachtgever of aannemer van het baggerwerk; controle door de milieukundig begeleiding. De werkwijze van de peiling valt buiten het invloedsgedebied van de milieukundige begeleiding. Het resultaat van de peiling wordt door de certificaathouder administratief gecontroleerd. De controle van de uitpeiling bestaat uit een vergelijking van de peilgegevens met de uitgangspunten en doelstellingen alsmede vergelijking met inpeiling, kuubs en afvoerregistratie. De controle wordt in samenhang met overige situationele taken uitgevoerd.

De gevolgde werkwijze wordt gemotiveerd vastgelegd in het MKB-plan waarbij ten minste de meetnauwkeurigheid wordt vermeld. Bij handmatige peilingen wordt de werkwijze gehanteerd zoals omschreven in de Richtlijn baggerspecievolumebepaling. Hierbij worden droge waterbodems beschouwd als niet lintvormig water (rastermeting).

Als alternatief voor handmatige peilingen kunnen akoestische/optische technieken of radar worden ingezet.

De peiling wordt (afhankelijk van de methode) uitgevoerd conform vigerende normen en Protocollen. De gevolgde werkwijze wordt gemotiveerd vastgelegd in het MKB-plan waarbij ten minste de meetnauwkeurigheid wordt vermeld.

6.3.9 Overige taken die nodig zijn voor een adequate certificaathouder (ST9)

Toepassing: van toepassing op alle type baggerwerken; één en ander naar aanleiding van de risico-inventarisatie en -evaluatie als bedoeld in paragraaf 5.2

Doel: taken gericht op het beheersen van geïnventariseerde additionele risico's

Locatie: op afstand/kantoor in het veld nader te bepalen

Alle overige taken die voortvloeien uit de risicobeoordeling en nodig zijn voor een adequate milieukundige begeleiding, worden als een 'overige situationele taak' vormgegeven.

Eis 6.22 Overige specifieke taken op basis risicoprofiel

De certificaathouder geeft invulling aan de overige specifieke taken die voortvloeien uit de risicobeoordeling en die nodig zijn voor een adequate milieukundige begeleiding, dienen conform het MKB-plan te worden uitgevoerd.

7 Omgaan met wijzigingen

Voor en / of tijdens de uitvoering van baggerwerkzaamheden kunnen omstandigheden en randvoorwaarden wijzigen. De wijzigingen kunnen van invloed zijn op het risicoprofiel van het baggerwerk en daarmee op het takenpakket van de certificaathouder.

Eis 7.1 Nagaan beleid van bevoegd gezag omtrent wijzigingen

De certificaathouder stelt zich op de hoogte van het beleid en/of de eisen van het bevoegd gezag met betrekking tot het omgaan met wijzigingen.

Eis 7.2 Melden wijzigingen

Wanneer een wijziging ten opzichte van het Plan wordt geconstateerd meldt de certificaathouder deze onverwijld bij de opdrachtgever, inclusief aanbevelingen omtrent eventuele vervolgacties.

Onder wijzigingen kan het volgende worden verstaan (niet-limitatief):

- De aard en/of omvang van de verontreiniging is anders dan verwacht. De wijziging is significant en kan van invloed zijn op de aanpak en het resultaat van het baggerwerk;
- Het baggerwerk duurt significant langer (of korter) dan verwacht;
- De uitvoeringswijze wordt aangepast;
- Een andere verwerkingsmethode voor de baggerspecie wordt gekozen;
- Het eindresultaat is anders dan de vastgelegde doelen.

Eis 7.3 Registratie wijzigingen

De certificaathouder registreert herleidbaar alle wijzigingen ten opzichte van het Plan, inclusief ondernomen vervolgacties en eventuele wijzigingen in het MKB-plan.

8 Monsterneming, -behandeling en -identificatie

8.1 Monsterneming en conservering

Voor monsterneming en conservering van de monsters gelden de volgende eisen.

Eis 8.1 Bemonstering waterbodem

De certificaathouder voert monsterneming en conservering van waterbodemonsters uit conform de NEN 5720 en Protocol 2003.

Eis 8.2 Bemonstering grondwater

Voor bemonstering van grondwater en conservering van monsters wordt verwezen naar Protocol 6001⁵:

- Tussenbemonstering van grondwater wordt uitgevoerd conform Protocol 6001, paragraaf 6.3.1.
- Eindbemonstering van grondwater wordt uitgevoerd conform Protocol 6001, paragraaf 7.2.4.

De monsterneming van grondwater vindt in praktijk hoofdzakelijk plaats bij ingrepen in of sanering van droge waterbodems. Voor grondwateronderzoek bij natte waterbodems geldt dat in overleg met het bevoegd gezag kan worden besloten een alternatieve onderzoeksmethode te gebruiken.

Eis 8.3 Bemonstering van oppervlaktewater

De certificaathouder voert monsterneming en conservering van oppervlaktewatermonsters uit conform de vereisten uit de NEN 6600-2.

Eis 8.4 Bemonstering overig

De certificaathouder voert monsterneming en conservering van monsters uit conform (voor zover beschikbaar) vigerende normen en Protocollen.

8.2 Identificatie

Voor identificatie en / of codering van genomen monsters gelden de volgende eisen.

Eis 8.5 Monster-identificatie waterbodemonsters

De certificaathouder voorziet monsters van de waterbodem van een unieke monster-identificatiecode conform de vereisten uit NEN 5720 en Protocol 2003.

Eis 8.6 Monster-identificatie grondwatermonsters

De certificaathouder voorziet grondwatermonsters van een unieke monster-identificatiecode conform de vereisten uit Protocol 2002 en NEN 5744.

⁵ Protocol 6001 Milieukundige begeleiding landbodemsanering met conventionele methoden en nazorg, versie 5.0, 01-02-2018.

Eis 8.7 Monster-identificatie algemeen

De certificaathouder voorziet monsters van een unieke monster-identificatiecode, waaruit ten minste de volgende gegevens eenduidig zijn te herleiden:

- projectnummer;
- locatieaanduiding (deellocatie/monstervak/monsternummer/monsternemingspunt);
- monsterdiepte ten opzichte van een bekend referentievlak;
- datum monsterneming;
- naam monsternemer;
- uniek kenmerk.

Eis 8.8 Herleidbaarheid analyseresultaten

De certificaathouder draagt zorg voor een relatie tussen de analyseresultaten en de unieke monster-identificatiecode. De relatie is eenduidig en herleidbaar voor derden.

8.3 Monsteropslag en –overdracht

Voor de opslag en overdracht van genomen monsters gelden de volgende eisen.

Eis 8.9 Termijn overdracht monsters

De certificaathouder draagt de monsters over aan het laboratorium, binnen de termijnen waarbinnen het laboratorium de monsters in behandeling moet nemen conform vigerende normen en Protocollen.

Eis 8.10 Transport en opslag monsters

De certificaathouder draagt zorg voor geconditioneerd transport en opslag van monsters conform (voor zover beschikbaar) vigerende normen en Protocollen.

Eis 8.11 Conditionering monsters

De certificaathouder draagt zorg voor geconditioneerd transport en opslag van grondwater- en waterbodemmonsters conform de vereisten uit de BRL SIKB 2000 en onderliggende Protocollen.

9 Apparatuur en hulpmiddelen

Voor de wijze waarop gangbare onderzoeksmethoden, apparatuur en bemonsteringsgereedschap moeten worden gebruikt, wordt in hoofdstuk 6 verwezen naar van toepassing zijnde normen en Protocollen. Voor zover niet in de genoemde normen of Protocollen is omschreven zijn hieronder algemene eisen voor kwaliteitsborging van de metingen en/of monsternamen opgenomen.

Eis 9.1 Inzet apparatuur

De certificaathouder zet, gegeven de locatiespecifieke omstandigheden en het beoogde doel, geschikte apparatuur in. De geschiktheid wordt beoordeeld op basis van ten minste:

- het werkingsprincipe van de apparatuur;
- de meetnauwkeurigheid van de apparatuur;
- het meetbereik van de apparatuur;
- de algemene staat van de apparatuur.

De omstandigheden waaronder metingen en monsternemingen moeten worden verricht kunnen sterk uiteenlopen. Het is afhankelijk van omstandigheden als waterhoogte, stroming, dikte van de sliblaag, mate van consolidatie etc. of een methode of apparaat geschikt is of juist niet.

Eis 9.2 Onderhoud apparatuur en hulpmiddelen

De certificaathouder draagt op gestructureerde en herleidbare wijze zorg voor regelmatig onderhoud aan de apparatuur en hulpmiddelen, ten minste conform de minimumeisen van de fabrikant en de procedures uit het eigen kwaliteitssysteem.

Eis 9.3 IJking apparatuur en hulpmiddelen

De milieukundige begeleider voert ijking van de apparatuur en hulpmiddelen conform de minimumeisen van de fabrikant en de procedures uit het eigen kwaliteitssysteem om de betrouwbaarheid van meetgegevens te waarborgen in relatie tot de doelstelling van de meting.

10 Registratie en verslag

Door middel van verslag vindt de overdracht plaats van de verzamelde gegevens aan de opdrachtgever en wordt milieukundige begeleiding afgerond. Dit verslag is een beschrijving en verantwoording van de werkzaamheden die door de certificaathouder op basis van het MKB plan zijn uitgevoerd en de afwijkingen ten opzichte van het Plan.

Eis 10.1 Opstellen verslag

De certificaathouder stelt een verslag op dat de opdrachtgever, initiatiefnemer, bevoegd gezag en/of waterbeheerder in staat stelt te toetsen of aan de doelstelling van het baggerwerk is voldaan.

Indien door de certificaathouder zowel milieukundige processturing als milieukundige verificatie wordt uitgevoerd is het aan de certificaathouder om te bepalen of deze donderdelen gecombineerd of separaat worden gerapporteerd.

Eis 10.2 Inhoud verslag

Het verslag bevat ten minste een beschrijving van:

- het baggerwerk, inclusief risicoprofiel;
- de uitgevoerde taken en resultaten hiervan.

Voor de inhoud van het verslag wordt verwezen naar bijlage 3.

Eis 10.3 Opvragen informatie

De certificaathouder vraagt, indien van toepassing, bij afronding van het baggerwerk ten behoeve van de verslaglegging benodigde informatie aantoonbaar in het dossier aan bij derden.

Voor het ontvangen van informatie van derden wordt een termijn van 4 weken aangehouden, gebaseerd op de redelijke termijn voor het verstekken van gegevens door een overheidsorganisatie, vastgelegd in de Wet openbaarheid van bestuur.

Het verslag heeft betrekking op de milieukundige processturing en/of verificatie en wordt opgesteld op basis van zelf verzamelde gegevens en door of namens de opdrachtgever te leveren gegevens. Voorbeelden van door derden aan te leveren gegevens zijn peilgegevens, vrachtbonnen en gegevens uit het logboek in het geval van overdracht tussen milieukundige processturing en verificatie.

Eis 10.4 Verstrekken overzicht wijzigingen

De certificaathouder verstrekt een compleet overzicht van wijzigingen die tijdens de uitvoering van het baggerwerk (mogelijk) hebben geleid tot beïnvloeding van het eindresultaat en/of omgevingskwaliteit, inclusief eventuele getroffen maatregelen.

Hierbij baseert de certificaathouder zich op ten minste:

- Het logboek van de milieukundige processturing en, indien van toepassing, milieukundige verificatie;
- Het logboek conform Protocol 7003⁶ van de aannemer.

Eis 10.5 Verstrekken verslag

De certificaathouder verstrekt het verslag en overzicht van wijzigingen en (onvoorziene) omstandigheden aan de opdrachtgever, binnen 12 weken na afronding van het baggerwerk, op basis van de op dat moment beschikbare gegevens.

De termijn van 12 weken is gebaseerd op 4 weken als redelijke termijn voor het verstrekken van gegevens door derden, aangevuld met een redelijke termijn van 8 weken voor verslaglegging. Indien in het Plan kortere termijnen zijn vastgelegd dan prevaleren de termijnen uit het Plan.

In het geval van waterbodemsanering op basis van een Wbb-beschikking worden de hiervoor wettelijk vastgestelde termijnen gehanteerd daar waar deze korter zijn dan in dit Protocol opgenomen.

⁶ Indien het baggerwerk niet onder de erkenningsplicht valt en de uitvoerende aannemer niet gecertificeerd is of werkt conform Protocol 7003 kan van alternatieve registraties gebruik gemaakt worden.

Bijlage 1 Toelichting typering baggerwerk (informatief)

Aanleiding baggerwerk

In het reguliere waterbeheer wordt onderscheid gemaakt tussen onderhoudsbaggerwerk en baggerwerk in het kader van aanleg of wijziging van een waterstaatswerk dan wel baggerwerk dat een wijziging van een waterstaatswerk tot gevolg heeft. Beide vormen van baggerwerk zijn kwantitatief van aard.

Waterbodemsaneringen en baggerwerken die primair worden uitgevoerd ten behoeve van de verbetering van water- en bodemkwaliteit (dit wordt in het waterbeheer ook kwaliteitsbaggeren genoemd) vormen een separaat type baggerwerk. Deze baggerwerken zijn kwalitatief van aard en hebben een milieukundige aanleiding. Deze worden in het kader van het waterbeheer (zoals vergunningverlening) wel onder aanleg of wijziging van het waterstaatswerk geschaard.

1. Onderhoudsbaggeren

Onder het onderhoudsbaggeren vallen die baggerwerkzaamheden die (door of namens de beheerder) worden uitgevoerd voor het kader van het regulier onderhoud aan het doorstroom- of nautisch profiel. Vastgestelde leggers, onderhoudsmaten of nautisch gegarandeerde dieptes zijn hierbij in het uitgangspunt.

2. Aanleg of wijziging van het waterstaatswerk

Bij aanleg of wijziging van het waterstaatswerk is sprake van kwantitatief baggerwerk met een civieltechnische of waterbouwkundige aanleiding. Voorbeelden van baggerwerk in het kader van de wijziging van het waterstaatswerk is het verdiepen van watergangen. Dergelijke activiteiten en initiatieven zijn doorgaans projectplan- of vergunningsplichtig. Omdat bij deze ingrepen in het oppervlaktewaterlichaam een nieuw contact ontstaat tussen een waterbodembodem en het oppervlaktewater moet het effect van de nieuwe waterbodembodem op de waterkwaliteit worden getoetst door de waterbeheerder. Eventuele maatregelen, bepalingen of aanwijzingen van de waterbeheerder naar aanleiding van deze toetsing worden uitgevoerd in de sanering. Deze emissie-/immissietoets is geen onderdeel van milieukundige begeleiding en daarom niet verder beschreven dit Protocol.

3. Milieukundige aanleiding (inclusief ecologische aanleiding)

Een baggerwerk met een milieukundige aanleiding beoogt de oppervlaktewater- of waterbodembodemkwaliteit te verbeteren door middel van het wegnemen van risico's. Hierin spelen de volgende zaken een rol betreffende de invulling van de milieukundige begeleiding:

- De aard en omvang van de verontreiniging(en) of waterkwaliteit-beïnvloedende stof(fen)
- De beoogde (sanerings)doelstelling
- De aanpak van de sanering of ingreep (bijvoorbeeld, ontgraven of afdekken)

Watertype

Ook het watertype is bepalend voor de aard en invulling van het baggerwerk en de milieukundige begeleiding.

- Grootte oppervlaktewater
- Gebruik en functie oppervlaktewater
- Stromingsgegevens
- Morfologie, watersysteem en ondergrond
- Het type water, zoals:
- Oevergebieden
- Groot oppervlaktewater
- Overig oppervlaktewater

Oevergebieden zijn droge of droogvallende gebieden in het waterstaatswerk, zoals eilanden en uiterwaarden binnen het waterstaatswerk die niet zijn aangewezen als drogere oevergebied.

Baggertechnieken

Bij de beschrijving en beoordeling van baggertechnieken op risico's, wordt aangesloten bij de indeling en uitgangspunten zoals deze worden genoemd in de Handreiking Werkplan Besluit lozen buiten inrichtingen. Deze handreiking is te vinden op de website van de Helpdesk Water en maakt onderscheid in:

- Altijd geaccepteerde baggertechnieken (mechanisch)
- Met toelichting geaccepteerde hydraulische baggertechnieken
- Niet standaard geaccepteerde baggertechnieken

De kwaliteit van de achterblijvende waterbodem

Bepalend voor de invulling van de milieukundige begeleiding is de kwaliteit van de achterliggende waterbodem. In het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water (Bkmw) is invulling gegeven aan de KRW doelstelling van 'geen achteruitgang'. Dit betekent onder meer dat wanneer een initiatief leidt tot het wijzigen van een waterstaatswerk, getoetst moet worden of er geen verslechtering optreedt voor de waterkwaliteit. Voor waterbodems betekent dit dat een door vergraving ontstane "nieuwe" waterbodem niet tot een (significante) verslechtering van de waterkwaliteit mag leiden. De interventiewaarde of in geval van niet genormeerde stoffen de referentiewaarde vormen hierbij het uitgangspunt.

Projectplanplichtige of vergunningplichtige ingrepen in het oppervlaktewaterlichaam waarbij een nieuw contact ontstaat tussen een waterbodem en het oppervlaktewater dient de waterbeheerder daarom in de voorbereidingsfase te worden getoetst op het effect van de nieuwe waterbodem op de waterkwaliteit. Bij onderhoudsbaggeren is de toets op achterblijvende waterbodem doorgaans niet aan de orde (niet verplicht).

Werkgrens

Binnen het certificatieschema is 'werk grens' gedefinieerd. Opslag, reiniging en/bewerking van verontreinigde grond en baggerspecie vallen buiten de scope van de milieukundige begeleiding indien deze handelingen gecertificeerd plaatsvinden en/of reeds onder privaat of publiek toezicht vallen. Voorbeelden zijn bewerking van verontreinigde baggerspecie onder artikel 2.1 lid e van de Regeling bodemkwaliteit (privaat toezicht en ketentoezicht) of tijdelijke opslag al dan niet in een weilanddepot (nuttige toepassing in het kader van het Besluit bodemkwaliteit; publiek toezicht).

Daar waar in dit Protocol tijdelijke opslag wordt genoemd wordt bedoeld de opslag binnen de werkgrens op basis van opslag korter dan 6 maanden zonder directe (meld- respectievelijk vergunning)verplichtingen vanuit het Activiteitenbesluit milieubeheer of de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), tenzij anders vermeld.

Bijlage 2 Inhoud MKB-plan (informatief)

I. Inleiding met daarin

- Leeswijzer

II. Algemene gegevens

- NAW-gegevens opdrachtgever;
- Ligging locatie (geografisch, watersysteem en ;
- Type verontreiniging;

III. Het type baggerwerk (paragraaf 5.2)

- De aanleiding en doelstelling van het baggerwerk
- Het watertype en omgevingsfactoren
- De in te zetten baggertechniek
- De kwaliteit van de achterblijvende waterbodem

VI. Risicoprofiel

- De kans van optreden en het effect van generieke risico's
 - GR1: Onvoldoende inzicht in de (milieuhygiënische) risico's bij het baggerwerk
 - GR2: Onvoldoende legitimiteit betrokken partijen
 - GR3: Onvoldoende herleidbaarheid uitgevoerde werkzaamheden
 - GR4: Handelen in strijd met (wettelijke) voorschriften en/of zonder publiekrechtelijke toestemming
- De situationele risico's die afhankelijk zijn van het type baggerwerk
 - SR1: Vermenging grondstromen verschillende kwaliteit
 - SR2: Veroorzaken van (her)verontreiniging van de gebaggerde waterbodem binnen de ontgravingscontour
 - SR3: Veroorzaken van verontreiniging van landbodem en/of oppervlaktewaterlichaam (incl. waterbodem) als gevolg van (onzorgvuldig) handelen tijdens het baggerwerk, opslag/overslag en/of transport
 - SR4: Ontstaan van een nieuwe situatie waarin (her)verontreiniging oppervlaktewaterlichaam (incl. waterbodem) kan optreden
 - SR5: Overige projectafhankelijke milieukundige risico's
- Eventuele additionele risico's

V. Takenpakket van de MKB

- Invulling van de basistaken.
- Situationele taken op basis van baggerwerk-afhankelijke risico's.

VI. De invulling van onderscheiden onderdelen en functies (hoofdstuk 4)

- Hoe de milieukundige processturing en / of milieukundige verificatie wordt ingevuld
- De verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van projectleider en MKB-er

Bijlage 3 Inhoud verslag (informatief)

I. Inleiding met daarin

- NAW-gegevens opdrachtgever;
- aanleiding en doel werkzaamheden;
- ligging locatie;
- type verontreiniging;
- rapportwijzer.

II. Achtergrondinformatie met daarin

- algemene gegevens omtrent de locatie, waaronder NAW-gegevens, kadastrale gegevens, peilgegevens, horizontale en verticale afbakening (werkgrans) o.b.v. X,Y,Z coördinaten, eigenaar, huidig en toekomstig gebruik, kadastrale vermelding;
- meer gedetailleerde verontreinigingssituatie van de waterbodem op basis van representatief waterbodemonderzoek en ev. grond/grondwater, met informatie aangaande type verontreiniging, locatie, in welke (maximale) mate en verwijzing naar verontreinigingstekening;
- verwijzingen naar en samenvatting van het Plan;
- verwijzingen naar en samenvatting van het MKB-plan;
- vermelding van alle bij het baggerwerk betrokken relevante partijen, inclusief contactpersonen;
- algemene organisatorische aspecten; facultatief.

III. Uitvoering van het baggerwerk met daarin

- definitie van de uitgangspunten, waaronder algemene uitgangspunten uit het Plan, doelstelling, methode van uitvoeren, verwerkingswijze, toepassing;
- voorbereidende werkzaamheden voorafgaand aan het baggerwerk waaronder veiligheidsaspecten;
- uitvoering van het baggerwerk (eventueel per deellocatie) met startdatum, chronologische beschrijving van voorbereidende werkzaamheden, werkzaamheden aangaande inrichting van (tijdelijke) depots, chronologische opsomming van de hoofdwerkzaamheden, vermelding van bijzonderheden (waaronder calamiteiten), problemen en oplossingen, einddatum;
- registratie (eventueel per deellocatie) van hoeveelheden (baggerspecie, grond), waaronder afgevoerd verontreinigd materiaal (naar type en bestemming), ontgravinggrenzen en -diepten met verwijzing naar tekening(en), vergelijking met geraamde hoeveelheden uit het Plan en motivatie voor afwijking waar noodzakelijk;
- registratie (eventueel per deellocatie) van hoeveelheden (aangebrachte afdeklagen/grond), met verwijzing naar onderbouwende analyses);
- revisiegegevens (inclusief controleresultaten) van alle maatregelen die zijn getroffen in het belang van de bescherming van de (water)bodem.

Alles voor zover van toepassing.

IV. Situationele taken

- omschrijving van de uitgevoerde situationele taken, inclusief interpretatie en toetsing van de resultaten van de metingen en controles;
- analyseresultaten, inclusief interpretatie en toetsing;
- overige meetresultaten, inclusief interpretatie en toetsing.

Alles voor zover van toepassing.

V. Conclusies en aanbevelingen met daarin

- terugkoppeling eindresultaat naar uitgangspunten (het Plan), afwijkingen en wijzigingen.

Alles voor zover van toepassing.